333514 ـ حکم شرکت در نماز جمعه و جماعت در هنگام انتشار بیماری‌های مسری یا ترس از گسترش آن

سوال

حکم رخصت برای شرکت نکردن در نماز جمعه و جماعت در حالت انتشار بیماری‌های مسری یا ترس از گسترش آن چیست؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

هیئت علمای بلندپایه در عربستان سعودی به تاریخ ۱۶/ ۷/ ۱۴۴۱ هجری قمری، بیانهٔ شمارهٔ (۲۴۶) خود را به این شرح منتشر کرده است:

رب العالمین والصلاة والسلام علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه اجمعین، اما بعد:

هیئت علمای بلندپایه در نشست فوق العادهٔ بیست و چهارم خود که در روز چهارشنبه ۱۶/ ۷/ ۱۴۴۱ هجری قمری در ریاض برگزار شد در خصوص مسئله‌ای که دربارهٔ رخصت برای عدم شرکت در نماز جمعه و جماعات در هنگام انتشار بیماری‌های مسری یا ترس از انتشار آن به این هیئت عرضه شد و با استقرای نصوص شریعت اسلامی و مقاصد و قواعد آن و سخنان علما در این مسئله، موارد زیر برای آنان محرز گردید:
اولا: برای شخص مبتلا شرکت در نماز جمعه و جماعت حرام است، زیرا پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: بیمار بر سالم وارد نشود متفق علیه و به دلیل سخن رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ که اگر شنیدید در سرزمینی طاعون آمده به آن‌جا وارد نشوید و اگر در سرزمینی بودید که طاعون در آن رخ داده از آن‌جا خارج نشوید متفق علیه.

ثانیا: کسی که از سوی سازمان‌های متخصص تحت قرنطینه قرار دارد، برای او واجب است که به این قرنطینه عمل کند و نماز جمعه و جماعت را ترک کند و نمازها را در خانه یا در محل قرنطینه به جای آورد، زیرا شرید بن سوید ثقفی ـ رضی الله عنه ـ می‌گوید: در هیئت ثقیف مردی مبتلا به جذام بود، پس پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ قاصدی را با این پیام به نزد او فرستاد که: ما با تو بیعت کردیم، پس بازگرد به روایت مسلم.

ثالثا: کسی که می‌ترسد زیانی به او برسد یا به دیگران زیانی برساند اجازه دارد که در جمعه و جماعت شرکت نکند، زیرا

پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: نه زیان بزنید و نه زیان برسانید به روایت ابن ماجه. و در همهٔ حالات گذشته اگر در نماز جمعه شرکت نکرد باید به جایش چهار رکعت نماز ظهر را ادا کند.

هیئت علمای بلندپایه همه را به رعایت توصیه‌ها و قوانینی که توسط جهات متخصص صادر می‌شود توصیه می‌کند و همچنین به رعایت تقوای پروردگار عزوجل و دعا و تضرع به درگاه او تا این بلا را مرتفع سازد. الله تعالی می‌فرماید:

وَإِن يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلاَ رَآدَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ [يونس: ١٠٧]

(و اگر الله به تو زیانی برساند آن را برطرف کننده‌ای جز او نیست و اگر برای تو خیری بخواهد بخشش او را رد کننده‌ای نیست؛ آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد می‌رساند و او آمرزندهٔ مهربان است)

و می‌فرماید:

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ [غافر: ٦٠]

(و پروردگارتان فرمود مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم)

و صلی الله و سلم علی نبینا محمد و علی آله و صحبه اجمعین.

https://www.spa.gov.sa/2047028

والله تعالی علم